

30.1.2015

PAZIŅOJUMS KOMITEJAS LOCEKĻIEM

Temats: Lūgumraksts Nr. 2036/2013, ko iesniedza Vācijas valstspiederīgais *C. J.*, par kūdras ieguves izbeigšanu

1. Lūgumraksta kopsavilkums

Lūgumraksta iesniedzējs uzskata, ka kūdras ieguve būtu jāaizliedz, cita starpā tādēļ, ka tā samazina vairākām augu un dzīvnieku sugām pieejamās dzīvotnes un līdz ar to kaitē bioloģiskajai daudzveidībai. Lūgumraksta iesniedzējs arī uzskata, ka kūdras ieguve ir būtiska vides problēma, jo ieguves procesā izdalās būtiski oglekļa dioksīda apjomi. Lūgumraksta iesniedzējs lūdz Eiropas Parlamentu izbeigt šādu praksi.

2. Pieņemamība

Atzīts par pieņemamu 2014. gada 7. augustā. Komisijai pieprasīta informācija saskaņā ar Reglamenta 216. panta 6. punktu.

3. Komisijas atbilde, kas saņemta 2015. gada 30. janvārī

Komisija un dažādi starptautiskie forumi ir atzinuši riskus, kas saistīti ar kūdrājos drenāžas un ieguves laikā radīto lielo siltumnīcefekta gāzu apjomu.

Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) pamatnostādnes¹ parāda, ka ar šo problēmu saistītais emisiju faktors ir ļoti augsts. *FAO*² norāda, ka kūdrāji un organiskās augsnes veido

¹http://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/gpplulucf/gpplulucf_files/Chp3/App_3a3_Wetlands.pdf un

http://www.ipcc.ch/meetings/session37/Doc_8b_Rev_2_Accepted_Report_Wetlands.pdf

² <http://www.fao.org/docrep/015/an762e/an762e.pdf>

tikai 3 % no pasaules sauszemes platības, bet satur 30 % no augsnes oglekļa (*Parish et al.*, 2008. nosusināti kūdrāji, kas veido 0,3 % no pasaules sauszemes platības, rada gandrīz 6 % pasaules CO₂ emisiju (*Joosten*, 2009a)."

IPCC pamatnostādnes paredz arī uzskaites sistēmu, un Eiropas Savienībā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 21. maija Lēmums Nr. 529/2013/ES par uzskaites noteikumiem attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaisti, kas rodas darbībās, kuras saistītas ar zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību, un par informāciju par rīcību, kas saistīta ar šīm darbībām,¹ sniedz pamatu tādu oglekļa izmešu uzskaitēi, kas saistīti ar kūdrājiem.

Kopējā lauksaimniecības politika un tās savstarpējās atbilstības prasības nosaka labas lauksaimniecības un vides aizsardzības praksi attiecībā uz lauksaimniecībā izmantotajiem kūdrājiem (pļavām un aramzemi), kas jāievēro, lai nodrošinātu ilgtspējīgu visu augšņu, tostarp kūdraino teritoriju, pārvaldību.

Tomēr saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu Nr. 1306/2013(ES)² par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību dalībvalstīs nosaka detalizētus pasākumus, lai īstenotu 94. pantā minētos labos lauksaimniecības un vides apstākļus.

Finansiāls atbalsts kūdrāju aizsardzībai un mitrināšanai ir pieejams, izmantojot Eiropas strukturālos un investīciju (ESI) fondus 2014.–2020. gadam un vides un klimata pasākumu programmu (*LIFE*) 2014.–2020. gadam. Dalībvalstīm, kuras gatavo savas ESI fondu programmas, tagad ir jāizlemj, vai izstrādāt un īstenot ES finansētos kūdrāju aizsardzības pasākumus. Tomēr šādu programmu kopējā uzraudzības un novērtēšanas sistēmā nav ietverti konkrēti rādītāji, kas šajās darbības programmās ļautu iegūt sistemātiskus datus konkrēti par kūdrāju aizsardzību vai atjaunošanu, jo šādi pasākumi ir iekļauti plašākās tematiskajās kategorijās.

Kūdrāji saskaņā ar Dzīvotņu direktīvu³ ir daļa no *Natura 2000* tīkla un ir jāaglabā vai, ja nepieciešams, jāatjauno to labvēlīgs aizsardzības statuss. Visos plānos vai projektos, kas nav tieši saistīti ar konkrēto teritoriju vai nav vajadzīgi *Natura 2000* teritorijas apsaimniekošanai, bet kas varētu būtiski ietekmēt minēto teritoriju, piemēram, rūpnieciska kūdras ieguve, attiecīgi izvērtē ietekmi uz šo teritoriju, ievērojot ar kūdrājiem saistītos aizsardzības mērķus⁴.

Nobeigums

Lai arī kūdrāji, ja tos pienācīgi neaizsargātu un neapsaimniekotu, varētu kļūt par augsta emisiju līmeņa avotu, tie veido tikai nelielu daļu no ES kopējās zemes platības. Šo risku ES ir atzinusi dažādos tiesību aktos, kuru īstenošana ir pakļauta valstu tiesību aktiem un lēmumiem.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013D0529&from=LV>

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/lv/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R1306&from=en>

³ Padomes 1992. gada 21. maija Direktīva 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1992L0043:20070101:LV:PDF>

⁴ Dzīvotņu direktīvas I pielikumā norādītais dabisko dzīvotņu veids 7110 –7320.